

Novinky v daňové oblasti

Květen 2010

Obsah:

1. Novela zákona o DPH – benefity zaměstnanců
2. Nová pravidla pro koordinaci sociálního zabezpečení v EU
3. Návrh novely zákona o dani z nemovitostí
4. Rozsudek NSS – financování dividend

Dovolujeme si Vás upozornit na další změny v daňové oblasti. Ve sbírce zákonů již byla publikována novela zákona o DPH rušící zdanění zaměstnaneckých benefitů dle ceny obvyklé. Od 1. května 2010 vstoupila v účinnost nová pravidla pro koordinaci sociálního zabezpečení migrujících pracovníků a jejich rodin v rámci EU. V připomínkovém řízení je návrh novely zákona o dani z nemovitostí. Dále si Vás dovolujeme upozornit na zajímavou judikaturu Nejvyššího správního soudu (NSS).

1. Novela zákona o DPH – benefity zaměstnanců

Jak jsme Vás již informovali, novela zákona o DPH schválená na podzim 2009 s účinností od 1. ledna 2010 zavedla institut ceny obvyklé pro určení základu daně mezi spřízněnými osobami.

Poslanecká sněmovna i přes prezidentské veto prosadila novelu zákona o DPH, na základě které se ruší ustanovení, podle něhož od 1. ledna 2010 mezi spřízněné osoby, u kterých je plátce v zákonem stanovených případech povinen stanovit základ daně v úrovni ceny obvyklé, patří také osoby v pracovněprávním vztahu k plátcí, tj. zaměstnanci. Zdanění zaměstnaneckých benefitů se tak vrací na původní nižší úroveň a základem daně je stejně jako dříve přijatá úplata.

V souladu s přechodnými ustanoveními lze znění novely použít zpětně, a to od okamžiku implementace tohoto ustanovení do zákona o DPH (tedy od 1. ledna 2010).

2. Nová pravidla pro koordinaci sociálního zabezpečení v EU

Dne 1. května 2010 vstoupila v účinnost nová koordinační pravidla EU upravující oblast sociálního zabezpečení.

Souběh výkonu práce ve více státech EU

Nejvýznamější změny nastávají při určování státu, ve kterém má zaměstnanec nebo podnikatel platit pojistné. Dle starých pravidel byl pracovník pojištěn ve státě svého bydliště, pokud v tomto státě vykonával alespoň část své činnosti, přičemž postačující byl i jeden den v měsíci. Od května 2010 je pracovník pojištěn v systému sociálního zabezpečení státu svého bydliště pouze pokud v tomto státě vykonává podstatnou část své činnosti. U zaměstnanců je podstatná činnost definována v návaznosti na minimálně 25 % pracovní doby nebo příjmu. U podnikatelů se podstatná činnost posuzuje např. podle pracovní doby, obratu, poskytnutých služeb atd.

Vysílání pracovníků přes hranice

Další změna je v oblasti vysílání pracovníků do jiného státu EU. Zatímco dle pravidel platných do 30. dubna 2010 zůstává vyslaný pracovník automaticky pojištěn v zemi vyslání 12 měsíců, podle nových pravidel se toto období prodlužuje na 24 měsíců. Podle nových pravidel tedy nebude nutné o prodloužení na 24 měsíců žádat příslušné úřady hostitelské země.

Elektronické certifikáty a výměna informací

Podstatnou změnou je připravovaný přechod na elektronickou výměnu dat jak mezi institucemi jednotlivých států tak i mezi institucemi a samotnými pojištěnci, který by měl být ukončen v roce 2012. Současné tištěné formuláře E101 budou postupně zrušeny. Certifikáty budou vydávány v elektronické podobě a budou mít nové názvy, např. současný certifikát E101 ponese označení certifikát A1.

Další změny

Nová EU legislativa přináší i další novinky, zavádí například tzv. institut provizorního určení státu příslušnosti pro případy, pokud dojde ke sporu mezi institucemi dvou či více členských států. Dávky jsou v tomto období poskytovány dle instituce státu bydliště, bydlí-li však osoba mimo sporné státy, má nárok na dávky stanovené podle předpisů uplatňovaných tou institucí, které byla její žádost podána nejdříve.

Každá osoba má dále povinnost informovat příslušnou instituci v místě bydliště o změně situace významné z hlediska příslušnosti či nároku. Při nesplnění této informační povinnosti, může příslušná instituce osobu sankcionovat podle předpisů dané země.

Přechodná ustanovení

Na situace, kdy k vyslání pracovníka do některého ze členských států došlo před 1. květnem 2010, se po přechodné období 10 let bude nadále aplikovat současné nařízení. Bude-li však nová úprava pro dotyčnou osobu výhodnější, je možné zažádat o výjimku a postupovat podle znění nového nařízení.

3. Návrh novely zákona o dani z nemovitostí

Protože stávající právní úprava daně z nemovitosti je podle ministerstva financí ve výkladu zdanění tzv. plošných staveb (zpevněné plochy, parkoviště apod.) příliš obecná, připravilo Ministerstvo financí návrh novely zákona o dani z nemovitostí, kterou mají být s účinností od 1. ledna 2011 zavedeny zpevněné plochy užívané pro podnikání jako výslovně definovaný předmět daně. Návrh novely vychází i z judikatury soudů, podle které plošné stavby nejsou nemovitou stavbou, ale součástí pozemku, a tudíž nemohou být předmětem daně ze staveb.

Sazba daně má být diferencována dle typu podnikatelské činnosti: u ploch sloužících pro zemědělskou prvovýrobu a pro vodní a lesní hospodářství ve výši 1 Kč za čtvereční metr zpevněné plochy a v případě použití pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní podnikatelskou činnost ve výši 5 Kč za čtvereční metr zpevněné plochy. V minulosti, kdy byly plošné stavby zdaňovány jako stavby k podnikání, činila sazba 10 Kč za metr čtvereční, v současné době je uplatňována sazba příslušející k dani z pozemků, tedy 0,20 Kč za metr čtvereční.

4. Rozsudek NSS – financování dividend

Ve svém rozsudku z března 2010 NSS potvrdil, že úroky z úvěru použitého na financování výplaty dividend jsou daňově uznatelné.

Jedná se o kauzu, kdy správce daně zpochybnil daňovou uznatelnost finančních nákladů na zajištění cizích zdrojů určených na financování výplaty dividend, protože dle něj náklady spojené s výplatou dividend akcionářům nesouvisejí s očekávanými příjmy ani s podnikáním společnosti, nýbrž až s rozdělením zisku dosaženého její činností.

Dle výkladu NSS však výplata podílu na zisku přímo souvisí s podnikatelskou činností společnosti, neboť bez očekávané výplaty dividend by akcionáři do společnosti nevěložili své prostředky a bez jejich vkladů by akciová společnost nemohla vykonávat svou podnikatelskou činnost. Finanční náklady důvodně vynaložené obchodní společností v souvislosti s financováním výplaty podílů na zisku společníkům tak přímo souvisí s podnikatelskou činností společnosti. Toto platí za předpokladu, že bylo o této výplatě rozhodnuto v souladu s obchodním zákoníkem a dalšími právními předpisy, a jedná se tedy o existující závazek společnosti vůči jejím společníkům.

Společnost tedy není povinna držet likvidní prostředky za účelem následné výplaty dividend a je věcí jejího rozhodnutí, zda k výplatě využije cizí či vlastní zdroje.

Bohdana Pražská

tel.: +420 221 719 000

bohdana.prazska@kemphoogstad.com

Filip Dostál

tel.: +420 221 719 000

filip.dostal@kemphoogstad.com

Upozornění: Informace obsažené v tomto článku mají obecný charakter a neposkytují detailní analýzu uvedených informací. Uživatelé by před konáním nebo zdržením se konání na základě informací obsažených v tomto článku měli zvážit využití příslušných profesionálních služeb. Nebudou akceptovány jakékoli nároky na odškodnění za kroky podniknuté ve vztahu k tomuto článku.